

За умови перенесення функції закріплення теоретичного матеріалу з практичного заняття на лекцію час на практичну роботу може бути продовженим на 25—35 хв. При цьому студент попередньо отримує перелік запитань, які виносяться на лекцію, джерела для підготовки або тексти лекцій та вивчає їх самостійно, а власне лекція перетворюється на акцентування на найбільш важливі та складні аспекти матеріалу та закріплення самостійно набутих знань.

Таким чином, у викладача, який проводить практичне заняття, немає потреби займатись теоретичними питаннями та з'являються додаткові можливості урізноманітнити форми проведення практичних занять. Ними можуть бути ділові ігри (як підсумок певної частини чи курсу в цілому, наприклад, коригування групою студентів бізнес-плану, який подано їм на розгляд), вирішення невеликих кейсів, на які вистачить часу однієї пари, надання права підготовки та проведення практичного заняття студентові чи групі студентів та ін.

В. Ф. Оберемчук, доцент,
О. М. Гребешкова, ст. викладач,
О. С. Коцюба, асистент

ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ І МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ «МІКРОЕКОНОМІКА» ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

*«Освіта — це основа високої якості нашого життя,
джерело нашої економічної могутності й безпеки,
творчості в мистецтві й літературі, нашої винахідливості
в природничих науках і безсмертя культурних цінностей»*

*Уривок з американської програми
«Нація в небезпеці»*

Активні зміни в економічному житті України, розпочаті наприкінці минулого століття, в напрямку становлення ринкових відносин, необхідність оздоровлення її економіки та досягнення нею стану стійкого зростання підвищують потреби в сучасній систематизованій економічній освіті. Курс мікроекономіки відноситься до економічних дисциплін базового циклу, на яких формується вся будова нинішньої економічної науки. Зазначена

обстава обумовлює необхідність постійного приведення складових процесу викладання даного предмета до максимальної відповідності запитам сьогодення, активного пошуку шляхів вдосконалення цих складових.

Актуальною в цьому зв'язку є проблема покращення організації та методичного забезпечення курсу мікроекономіки. Аналіз сучасного стану даного питання в розрізі наявних на ринку освітніх послуг України вихідних навчально-інформаційних джерел з мікроекономіки дозволяє вказати на наступне.

За теперішнього часу існує досить великий вибір підручників, навчальних посібників, інших допоміжних навчально-інформаційних засобів для вивчення даної дисципліни. Зазначені навчально-інформаційні джерела мають певний ступінь розширення за своїми структурними, змістовними та іншими якісними характеристиками (стиль подачі матеріалу, рівень складності, суворість формальних викладок тощо). Як позитивне явище тут треба відмітити наявність зараз поряд з перекладами іноземних північно-американських та західноєвропейських підручників з мікроекономіки, низки якісних підручників російських та вітчизняних авторів. Також можна констатувати з цього приводу, що на даний момент уже звичайною є практика самостійного видавництва вищими навчальними закладами конспектів лекцій за дисципліною. Робити це дозволяють накопичений досвід вивчення і викладання мікроекономіки, ідеологія конкретних закладів та загальні тенденції методичного забезпечення вивчення навчальних дисциплін у вищій школі на рівні країни.

Отже, можна вважати, що потреба у вихідних навчально-інформаційних джерелах за курсом мікроекономіки в Україні певною мірою є задоволеною.

Зрозуміло, що коло питань, які порушуються вказаною вище проблемою, не обмежується питаннями насичення ринку освітніх послуг якісними підручниками. Вбачається, що на сучасному етапі основними завданнями з вдосконалення організації та методичного забезпечення курсу мікроекономіки є, по-перше, визначення ключових факторів впливу на їх розвиток, і, по-друге, розробка, на основі урахування цих факторів, відповідних заходів.

Уважний погляд на проблему організації та методичного забезпечення курсу «Мікроекономіка» за умов сьогодення дає підстави стверджувати, що напрямок подальших зрушень з цього питання має бути безпосередньо пов'язаним із фактором структури навчального часу за дисципліною. Відомо, що сучасні тех-

нології викладання у вищій школі характеризуються тенденцією до збільшення питомої частки самостійної роботи студента при опануванні предметом поряд з іншими режимами навчального процесу. Таким чином, ефективне вирішення питання, що обговорюється, можливе, на наш погляд, лише при якомога більшому врахуванні зазначеного моменту. В цьому зв'язку можна відмітити сучасну практику Київського національного економічного університету обов'язкової розробки за всіма навчальними курсами комплексних методичних посібників для самостійного вивчення дисципліни. Є такий посібник і за курсом мікроекономіки. Робота з цими посібниками довела їхню доцільність. Більше того, за теперішнього часу вони служать одним з основних елементів процесу викладання навчальних дисциплін в КНЕУ.

Якісна підготовка фахівців з економіки неможлива без застосування в навчальному процесі елементів творчо-пошукового характеру. З цього приводу можна рекомендувати введення до процесу вивчення мікроекономіки курсової роботи. Такий захід видається дуже доречним і виправданим. Дійсно, адже саме курсові роботи при проходженні того чи іншого навчального курсу дозволяють прищеплювати студентам навички самостійної дослідницької діяльності, виховувати у них творчу активність у вивченні предмету, а також формувати у них спеціально направлене мислення за відповідною дисципліною. Деякі навчальні заклади України мають в своєму активі таку практику. Треба її поширювати.

Крім того, одним з перспективних, на наш погляд, напрямків покращення методичного забезпечення проведення практичних занять з курсу «Мікроекономіка» може стати видання робочого зошита для виконання практичних завдань за предметом. Такий зошит дозволить, по-перше, економити час студента при розв'язанні типових завдань; по-друге, економити час викладача при контролі знань і навичок студентів. З урахуванням насиченості існуючої в Україні нормативної програми курсу економія часу — вагомий чинник ефективного викладання навчального матеріалу. Подібну розробку можна використовувати також для покращення організації проведення лекцій шляхом передбачення у структурі робочого зошита розділу для конспектування, з наданням в ньому основних визначень та графічних ілюстрацій базових положень за окремими темами курсу.

На нашу думку, не зайвим є створення комплексу ілюстративних матеріалів, який може бути виконаний у формі слайдів, фільмів, в інших можливих формах.

Для покращення організації заочного та дистанційного навчання великі можливості може надати створенні в Інтернеті сайти з мікроекономіки.

Не виключаємо, що три останні методичні розробки можуть стати в пригоді для популяризації дисципліни «Мікроекономіка», наприклад, серед школярів, що дозволить у майбутньому підвищити рівень підготовленості слухачів вищої школи до сприйняття даного курсу.

Окреслені коло питань і заходи щодо їх розв'язання не вичерпують усіх поглядів на проблему. Представлені тут пропозиції потребують всебічного аналізу і відповідної доробки або розробки інших рішень.

О. М. Помазун, асистент
кафедра інформаційних систем в економіці

ЗАЛУЧЕННЯ СТУДЕНТІВ ДО НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ ЯК ЗАСІБ АКТИВІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Одним з пріоритетних напрямів роботи кафедри інформаційних систем в економіці є залучення студентів до науково-дослідної роботи.

Основними формами такої роботи є наукові дослідження при виконанні курсових та дипломних робіт, студентські наукові конференції, олімпіади та конкурси наукових робіт.

При залученні студентів до наукової роботи керуються такими принципами: науковість, індивідуалізація, зв'язок з процесом ринкових перетворень, орієнтація на актуальні та перспективні сфери в галузі інформаційних систем, відповідність державним вимогам та освітнім стандартам.

Проведення фундаментальних, пошукових та прикладних наукових досліджень розширює науковий світогляд студентів, активізує їхню навчально-пізнавальну діяльність. Займаючись науковою роботою, студенти ширше знайомляться з літературними джерелами, розширюють свої знання, користуючись всесвітньою мережею Internet.

Важливим етапом у процесі наукової роботи є консультації з науковим керівником, в результаті яких студенти краще орієнтуються в напрямках науково-технічного прогресу в галузі інформатизації, поглиблюють свої знання з проблеми, що досліджується.